

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC
SOLUTIONS

O'YIN FAOLIYATI ORQALI O'QUVCHILARDA O'QUV
MOTIVATSIYASINI SHAKLLANTIRISH

Egamberganova Yorqinoy Ollobergan qizi

Ajiniyoz nomidagi NDPI

Ellikqal'a pedagogika fakulteti

Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi 2-kurs talabasi

Annotatsiya: *Ushbu maqolada boshlang'ich ta'limda o'yin faoliyatining o'quv motivatsiyasini shakllantirishdagi ahamiyati yoritilgan. O'yinlar orqali o'quvchilarning qiziqishlarini oshirish, ijodiy fikrlashni rivojlantirish va bilimlarni samarali o'zlashtirishga qaratilgan usullar ko'rib chiqiladi. Shuningdek, didaktik, rolli, harakatli va texnologik o'yinlarning dars jarayonida qo'llanilishi bo'yicha tavsiyalar berilgan.*

Kalit so'zlar: *O'yin faoliyati, O'quv motivatsiyasi, Didaktik o'yinlar, Rolli o'yinlar, Boshlang'ich ta'lim, Ta'limda innovatsiya, Interfaol metodlar*

Kirish

O'yin – bolaning tabiatiga xos bo'lgan faoliyatdir. U orqali bolalar nafaqat zavqlanishadi, balki yangi bilimlarni o'zlashtiradilar, o'z qiziqishlarini namoyon qiladilar va ijtimoiy ko'nikmalarni rivojlantiradilar. Boshlang'ich ta'lim jarayonida o'yin faoliyatidan foydalanish o'quvchilarda o'quv motivatsiyasini shakllantirishning samarali usullaridan biridir.

Asosiy qism tahlili

O'quv motivatsiyasi tushunchasi va uning ahamiyati

O'quv motivatsiyasi – bu bolaning bilim olishga qiziqishi va ichki intilishidir. Motivatsiya ta'lim jarayonining muvaffaqiyatli bo'lishiga to'g'ridan-to'g'ri ta'sir qiladi. Boshlang'ich sinf o'quvchilari uchun o'quv motivatsiyasini oshirish: bilim olish jarayonini qiziqarli qilish, o'ziga bo'lgan ishonchni oshirish, ijodiy fikrlash va muammolarni hal qilish qobiliyatini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega.

O'yin faoliyatining o'quv motivatsiyasiga ta'siri

1. Qiziqish uyg'otadi: O'yin jarayonida o'quvchilarning qiziqishlari ortadi, ularning darsga faol ishtiroki ta'minlanadi.
2. Ijodiy fikrlashni rivojlantiradi: O'yinlarda bolalar o'z g'oyalari va echimlarini taklif qilishadi, bu esa ularning ijodkorligini oshiradi.
3. Hamkorlikni shakllantiradi: Jamoaviy o'yinlar orqali bolalarda ijtimoiy ko'nikmalar rivojlanadi va guruhda ishlashga qiziqish paydo bo'ladi.
4. Musobaqa muhiti yaratadi: Rag'batlantirish elementlari bolalarda o'zaro raqobat va muvaffaqiyatga erishish istagini uyg'otadi.
5. Emotsional qoniqish beradi: O'yin faoliyati bolalarda ijobiy hissiyotlar uyg'otadi va o'qish jarayonini stresssiz tashkil qilishga yordam beradi.

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS

O'yin faoliyatini o'quv jarayoniga integratsiya qilish usullari

1. Didaktik o'yinlar: Didaktik o'yinlar o'quvchilarning bilim va ko'nikmalarini mustahkamlashga xizmat qiladi. Masalan: Matematik topshiriqlarni hal qilishda "Matematik kvest". Savodxonlik darsida "So'z tuzish" yoki "Sirli xat" o'yinlari.

2. Rolli o'yinlar: Rolli o'yinlar orqali bolalar turli hayotiy vaziyatlarni sinab ko'rishlari mumkin. Masalan: Tabiatshunoslik darsida "Tabiatni asraylik!" rolli o'yini

3. Harakatli o'yinlar: Bu turdagi o'yinlar jismoniy faollikni oshirib, bolalarning emotsional holatini yaxshilaydi. Masalan: "Topib ol!" o'yini orqali yangi so'zlarni o'rganish. "Kim tezroq hisoblaydi?" matematik o'yini.

4. Texnologik o'yinlar: Raqamli vositalar orqali ta'lim o'yinlarini tashkil etish ham qiziqish uyg'otadi. Masalan, kompyuter dasturlari yoki interaktiv doskadan foydalanish.

O'yin faoliyatini samarali tashkil etish uchun tavsiyalar

1. O'yin mazmuni darsning maqsadiga mos bo'lishi kerak.

2. Har bir bola o'yinda faol ishtirok etishi uchun imkoniyat yaratish lozim.

3. Rag'batlantirish tizimi qo'llanilishi o'quvchilarning ishtiyoqini oshiradi.

4. O'yin davomida bola individual va jamoaviy ishni muvozanatlashtirishni o'rganadi.

Xulosa

O'yin faoliyati boshlang'ich ta'limda o'quv motivatsiyasini shakllantirishda beqiyos ahamiyatga ega. U nafaqat ta'lim jarayonini qiziqarli qiladi, balki o'quvchilarning faolligini oshiradi, ijodiy fikrlashni rivojlantiradi va bilimlarni chuqur o'zlashtirishga yordam beradi. Shuning uchun zamonaviy ta'lim tizimida o'yin texnologiyalaridan keng foydalanish, pedagogning darsni innovatsion yondashuv asosida tashkil qilishi o'quv jarayonining samaradorligini oshirishga xizmat qiladi. O'yin orqali o'rganish – bu nafaqat o'quvchilarning qiziqishini uyg'otuvchi, balki kelajakda mustaqil shaxslarni shakllantiruvchi eng samarali metodlardan biridir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Abdullaeva, N. (2021). Boshlang'ich ta'limda didaktik metodlar. Toshkent: O'qituvchi nashriyoti.

2. Jalolova, M. (2020). Ta'lim jarayonida innovatsion texnologiyalar. Toshkent: Fan va taraqqiyot nashriyoti.

3. Karimov, A. (2019). Bolalar rivojlanishida o'yin faoliyatining ahamiyati. Samarqand: Ilm va ma'rifat nashriyoti.

4. Bobonazarov, Sh. (2022). Pedagogik psixologiya asoslari. Toshkent: O'zbekiston milliy universiteti nashriyoti.

5. Usmonova, Z. (2018). Boshlang'ich ta'lim jarayonida ijodiy yondashuv. Toshkent: Innovatsiya nashriyoti.

